

Send My People Out - or Let My People Go
Re-examining the story of the Exdous - Part III
Why Moshe is 'in the dark' until "choshech"

Source sheet for TIM shiur by Menachem Leibtag/

Introduction /

In in our study of chapter 3 - we demonstrated how Moshe's primary job was to go to Pharoah, warning him that if he did not allow his slaves to serve their God a 'three-day distance' into the desert - Egypt would be smitten by terrible Plagues. However, God also informed Moshe that he would fail, for God would make sure that Pharoah would harden his heart, and not listen to that request!

In today's class, we will show how (and why) Moshe is unaware of how many Plagues there will be in total, until the Ninth [Plague of Darkness]. It will also help us understand a very strange progression of topic in Shmot chapter 11.

I. Review: Who is taking Israel of Egypt: Shmot 3:7-12

ז וַיֹּאמֶר יְהוָה, רָאֵה רָאִיתִי אֶת-עַמִּי אֲשֶׁר בְּמִצְרַיִם; וְאֶת-צַעֲקוֹתָם שָׁמַעְתִּי מִפְּנֵי נַגְשָׁיו, כִּי יִדְעוּתִי אֶת-מַכְאֲבָיו. 7 And the LORD said: 'I have surely seen the affliction of My people that are in Egypt, and have heard their cry by reason of their taskmasters; for I know their pains;

ח וְאֵרָד לְהַצִּילוֹ מִיַּד מִצְרַיִם, וְלְהַעֲלֹתוֹ מִן-הָאָרֶץ הַהִוא, אֶל-אָרֶץ טוֹבָה וְרַחֲבָה, אֶל-אָרֶץ זָבַת חֶלֶב וְדָבָשׁ--אֶל-מְקוֹם הַכְּנַעֲנִי, וְהַחִתִּי, וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי, וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי. 8 and I am come down to deliver them out of the hand of the Egyptians, and to bring them up out of that land unto a good land and a large, unto a land flowing with milk and honey; unto the place of the Canaanite, and the Hittite, and the Amorite, and the Perizzite, and the Hivite, and the Jebusite.

ט וְעַתָּה, הִנֵּה צַעֲקוֹת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל בָּאָה אֵלַי; וְגַם-רָאִיתִי, אֶת-הַלַּחַץ, אֲשֶׁר מִצְרַיִם, לֹחֲצִים אֹתָם. 9 And now, behold, the cry of the children of Israel is come unto Me; moreover I have seen the oppression wherewith the Egyptians oppress them.

י וְעַתָּה לָכֵה, וְאֶשְׁלַחְךָ אֶל-פַּרְעֹה; וְהוֹצֵא אֶת-עַמִּי בְנֵי-יִשְׂרָאֵל, מִמִּצְרַיִם. 10 Come now therefore, and I will send thee unto Pharaoh, that thou mayest bring forth My people the children of Israel out of Egypt.'

י וְעַתָּה לָכֵה, וְאֶשְׁלַחְךָ אֶל-	וְהוֹצֵא אֶת-עַמִּי בְנֵי-יִשְׂרָאֵל,
---	--

מִמִּצְרַיִם	פִּרְעָה ;
וְכִי אֹצִיא אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, מִמִּצְרַיִם	יֵא וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה, אֶל-הָאֱלֹהִים, מִי אָנֹכִי, כִּי אֵלֶיךָ אֶל-פִּרְעָה
בְּהוֹצִיאֲךָ אֶת-הָעָם, מִמִּצְרַיִם, תַּעֲבֹדוּן אֶת-הָאֱלֹהִים, עַל הַהָר הַזֶּה.	יב וַיֹּאמֶר כִּי-אֶהְיֶה עִמָּךְ, וְזֶה-לָּךְ הָאוֹת, כִּי אָנֹכִי שְׁלַחְתִּיךָ

Rashi

Now You GO, I'm sending you to Pharoah	& TAKE My People out of Egypt
Who am I, to GO to Pharoah?	& in WHAT MERIT will they be taken out
The BUSH is the sign I'll be with you [therefore, no need to worry]	To serve Hashem on Mt. Sinai = Matan Torah

Rashbam

Now You GO, I'm sending you to Pharoah	& TAKE My People out of Egypt
Who am I, to GO to Pharoah?	HOW can I convince Pharoah to do so
The BUSH is the sign I'll be with you	Tell him we need to sacrifice to our God

II. Failure 1: Moshe's first encounter with Pharoah - chapter 5

ג וַיֹּאמְרוּ, אֱלֹהֵי הָעִבְרִים נִקְרָא עֲלֵינוּ ; נִלְכָּה נָא דֶרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בְּמִדְבָּר, וְנִזְבַּחַה לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ--פֶּן-יִפְגַּעֵנוּ, בַּדָּבָר אוֹ בַחֶרֶב.

3 And they said: 'The God of the Hebrews hath met with us. Let us go, we pray thee, three days' journey into the wilderness, and sacrifice unto the LORD our God; lest He fall upon us with pestilence, or with the sword.'

ד וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם, מֶלֶךְ מִצְרַיִם, לָמָּה מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, תִּפְרִיעוּ אֶת-הָעָם מִמַּעֲשֵׂיו ; לָכוּ, לְסַבְּלַתֵיכֶם...

4 And the king of Egypt said unto them: 'Wherefore do ye, Moses and Aaron, cause the people to break loose from their work? get you unto your burdens.'

כב וַיָּשָׁב מֹשֶׁה אֶל-יְהוָה, וַיֹּאמֶר : אֲדֹנָי, לָמָּה הִרְעַתָּה לָעָם הַזֶּה-לָמָּה זֶה, שְׁלַחְתָּנִי.

22 And Moses returned unto the LORD, and said: 'Lord, wherefore hast Thou dealt ill with this people? why is it that Thou hast sent me?

כג וַיֹּמַאז בְּאֵתֵי אֶל-פִּרְעָה, לְדַבֵּר בְּשִׁמְךָ,

23 For since I came to Pharaoh to speak in Thy name, he hath dealt ill with this

הָרַע, לְעַם הַזֶּה; וְהִצִּיל לֹא-הִצַּלְתָּ, אֶת-עַמְּךָ. people; neither hast Thou delivered Thy people at all.'

א וַיֹּאמֶר יְהוָה, אֶל-מֹשֶׁה, עֲתָה תִּרְאֶה, אֲשֶׁר אַעֲשֶׂה לְפָרְעֹה: **כִּי בְיַד חֲזָקָה, יִשְׁלַחֶם, וּבְיַד חֲזָקָה, יִגְרֹשֶׂם מֵאֲרָצוֹ.** 1 And the LORD said unto Moses: 'Now shalt thou see what I will do to Pharaoh; for by a strong hand shall he let them go, and by a strong hand shall he drive them out of his land.' {S

{ס}

Rashi- ביד חזקה יגרשם מארצו

AND WITH A STRONG HAND SHALL HE DRIVE THEM OUT OF HIS LAND –

against the will of the Israelites themselves

will he drive them out of his land:

they will not have sufficient time to prepare provisions for themselves for the journey. So, indeed, does Scripture state:

(Exodus 12:33) "And Egypt was urgent (תחזק. lit., was strong) upon the people etc.".

RASHBAM

כי ביד חזקה ישלחם – בעל כרחם של ישראל יגרשם לסוף מארצם,
כדכתיב: ותחזק מצרים על העם למהר לשלחם מן הארץ 12:33-

III. Bnei Yisrael are not ready for redemption: Shmot 6:2-9

ו לָכֵן אָמַר לְבְנֵי-יִשְׂרָאֵל, **אֲנִי יְהוָה,** וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִתַּחַת סְבֻלַת מִצְרַיִם, וְהִצַּלְתִּי אֶתְכֶם מֵעֲבֹדָתָם; וְגִאלְתִּי אֶתְכֶם בְּזְרוּעַ נְטוּיָהּ, וּבְשִׁפְטִים גְּדֹלִים. 6 Wherefore say unto the children of Israel: I am the LORD, and I will bring you out from under the burdens of the Egyptians, and I will deliver you from their bondage, and I will redeem you with an outstretched arm, and with great judgments;

ז וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם לִי לְעָם, וְהִייתִי לָכֶם לֵאלֹהִים; וַיִּדְעֵתֶם, **כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם, הַמוֹצִיא אֶתְכֶם, מִתַּחַת סְבֻלַת מִצְרַיִם.** 7 and I will take you to Me for a people, and I will be to you a God; and ye shall know that I am the LORD your God, who brought you out from under the burdens of the Egyptians.

ח וְהִבֵּאתִי אֶתְכֶם, אֶל-הָאָרֶץ, אֲשֶׁר נִשְׁאַתִּי אֶת-יְדֵי, לָתֵת אֶתְהָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב; וְנָתַתִּי אֶתְהָ לָכֶם מוֹרָשָׁה, **אֲנִי יְהוָה.** 8 And I will bring you in unto the land, concerning which I lifted up My hand to give it to Abraham, to Isaac, and to Jacob; and I will give it you for a heritage: I am the LORD.'

ט וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה כֵּן, אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל; וְלֹא שָׁמְעוּ, אֶל-מֹשֶׁה, מִקְצֶר רוּחַ, וּמֵעֲבֹדָה קָשָׁה. 9 And Moses spoke so unto the children of Israel; but they hearkened not unto Moses for impatience of spirit, and for cruel bondage.

IV. A strange 'break' in the naarative: Shmot chapter 6

י וַיִּדְבֹר יְהוָה, אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר .

יא **בַּא דְבַר, אֶל-פְּרַעְה מֶלֶךְ מִצְרַיִם**; וַיִּשְׁלַח אֶת-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל, מֵאֲרָצוֹ .

יב וַיִּדְבֹר מֹשֶׁה, לִפְנֵי יְהוָה לֵאמֹר: הֵן בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל, לֹא-שָׁמְעוּ אֵלַי-
וַאֲיֵךְ יִשְׁמְעֵנִי פְרַעְה, וַאֲנִי עָרַל שִׁפְתַיִם. {פ}

יג וַיִּדְבֹר יְהוָה, אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אַהֲרֹן, וַיִּצְוֶם אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאֶל-פְּרַעְה
מֶלֶךְ מִצְרַיִם--לְהוֹצִיא אֶת-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל, מֵאֲרָץ מִצְרַיִם. {ס}

יד **אֱלֹהִים, רֹאשֵׁי בֵית-אַבְנֹתָם**: בְּנֵי רְאוּבֵן בְּכֹר יִשְׂרָאֵל, חֲנוּךְ וּפְלוּא חֲצֹרֹן וְכַרְמִי-אֱלֹהִים, מִשְׁפַּחַת רְאוּבֵן. טו וּבְנֵי שְׁמֹעוֹן, יְמוּאֵל וְנָמִין וְאֶהֱד וְנִכְיֹן וְצַחַר, וְשֹׁאֵל, בֶּן-הַכְּנַעֲנִית; אֱלֹהִים, מִשְׁפַּחַת שְׁמֹעוֹן. טז וְאֱלֹהֵי שְׁמוֹת בְּנֵי-לוֹי, לְתַלְדֹתָם--גֵּרְשׁוֹן, וְקַהַת וּמְרָרִי; וּשְׁנֵי חֲזֵי לֹוי, שִׁבְעָה וּשְׁלֹשִׁים וּמֵאֵת שֵׁנָה. יז בְּנֵי גֵרְשׁוֹן לְבִנֵי שְׁמֹעִי, לְמִשְׁפַּחְתָּם. יח וּבְנֵי קַהַת--עֲמֶרֶם וְיִצְחָר, וְחִבְרוֹן וְעִזִּיאֵל; וּשְׁנֵי חֲזֵי קַהַת, שְׁלֹשׁ וּשְׁלֹשִׁים וּמֵאֵת שֵׁנָה. יט וּבְנֵי מְרָרִי, מִחֲלִי וּמוּשִׁי; אֱלֹהִים מִשְׁפַּחַת הַלֹּוי, לְתַלְדֹתָם. כ וַיִּקַּח עֲמֶרֶם אֶת-יֹוכָבֵד דֹּדְתוֹ, לוֹ לְאִשָּׁה, וַתֵּלֶד לוֹ, אֶת-אַהֲרֹן וְאֶת-מֹשֶׁה; וּשְׁנֵי חֲזֵי עֲמֶרֶם, שִׁבְעָה וּשְׁלֹשִׁים וּמֵאֵת שֵׁנָה. כא וּבְנֵי יִצְחָר--קָרַח וְנָפְגִי, וְזַכְרִי. כב וּבְנֵי עִזִּיאֵל--מִישָׁאֵל וְאַלְצָפָן, וְסִתְרִי. כג וַיִּקַּח אַהֲרֹן אֶת-אֵלִישֶׁבַע בַּת-עֲמִינָדָב, אַחֹת נַחֲשׁוֹן--לוֹ לְאִשָּׁה; וַתֵּלֶד לוֹ, אֶת-גֹּדֵב וְאֶת-אֲבִיהוּא, אֶת-אֶלְעָזָר, וְאֶת-אִיתָמָר. כד וּבְנֵי קַרַח, אֲשִׁיר וְאַלְקָנָה וְאַבִּיאֶסֶף; אֱלֹהִים, מִשְׁפַּחַת הַקָּרַחִי. כה וְאַלְעָזָר בֶּן-אַהֲרֹן לָקַח-לוֹ מִבְּנוֹת פּוּטִיאֵל, לוֹ לְאִשָּׁה, וַתֵּלֶד לוֹ, אֶת-פִּינְחָס; אֱלֹהִים, רֹאשֵׁי אֲבוֹת הַלֹּוִיִּם--לְמִשְׁפַּחְתָּם. כו הוּא אַהֲרֹן, וּמֹשֶׁה--אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה, לָהֶם, הוֹצִיאֵם אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֲרָץ מִצְרַיִם, עַל-צִבְאוֹתָם

כז הִם, הַמְּדַבְּרִים אֶל-פְּרַעְה מֶלֶךְ-מִצְרַיִם, לְהוֹצִיא אֶת-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל, מִמִּצְרַיִם; **הוּא מֹשֶׁה, וְאַהֲרֹן**.
כח וַיְהִי, בַּיּוֹם דִּבְרַר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה--בְּאֲרָץ מִצְרַיִם. {ס}

כט וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר, אֲנִי יְהוָה;

דְּבַר, אֶל-פְּרַעְה מֶלֶךְ מִצְרַיִם, אֵת כָּל-אֲשֶׁר אֲנִי, דְּבַר אֱלֹהִים .

ל וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה, לִפְנֵי יְהוָה: **הֵן אֲנִי, עָרַל שִׁפְתַיִם,**

וַאֲיֵךְ, יִשְׁמַע אֵלַי פְּרַעְה. {פ}

V. Chapter 7 - An intro? – to the NINE PLAGUES

- א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה, רְאֵה נִתְּתִיד אֱלֹהִים לְפְרַעְה; וְאַהֲרֹן אַחִיד, יְהִיָּה נְבִיאִיד.
- ב אַתָּה תִּדְבֹר, אֵת כָּל-אֲשֶׁר אֶצְוֶךְ; וְאַהֲרֹן אַחִיד יִדְבֹר אֶל-פְּרַעְה, וְשִׁלַּח אֶת-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל מֵאֲרָצוֹ.
- ג וַאֲנִי אֶקְשֶׁה, אֶת-לֵב פְּרַעְה; וְהִרְבִּיתִי אֶת-אֶתְתִי וְאֶת-מוֹפְתֵי, בְּאֲרָץ מִצְרַיִם.
- ד **וְלֹא-יִשְׁמַע אֲלֵכֶם פְּרַעְה**, וְנִתְּתִי אֶת-יָדִי בְּמִצְרַיִם; וְהוֹצֵאתִי אֶת-צְבֹאתִי אֶת-עַמִּי בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל, מֵאֲרָץ מִצְרַיִם, בְּשִׁפְטִים, גְּדֹלִים.
- ה וַיִּדְעוּ מִצְרַיִם כִּי-אֲנִי יְהוָה, בְּנִטַּתִי אֶת-יָדִי עַל-מִצְרַיִם; וְהוֹצֵאתִי אֶת-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל, מִתּוֹכָם.

1 And the LORD said unto Moses: 'See, I have set thee in God's stead to Pharaoh; and Aaron thy brother shall be thy prophet.
2 Thou shalt speak all that I command thee; and Aaron thy brother shall speak unto Pharaoh, that he let the children of Israel go out of his land.
3 And I will harden Pharaoh's heart, and multiply My signs and My wonders in the land of Egypt.
4 But Pharaoh will not hearken unto you, and I will lay My hand upon Egypt, and bring forth My hosts, My people the children of Israel, out of the land of Egypt, by great judgments.
5 And the Egyptians shall know that I am the LORD, when I stretch forth My hand upon Egypt, and bring out the children of Israel from among them.'

ו ויעש משה, ואהרן - 6 And Moses and Aaron did so; as the LORD commanded them, so did they.
-כאשר צוה יהוה אתם, כן עשו.

ז ומשה, בן-שמונים שנה, ואהרן, בן-שלוש
ושמונים שנה--בדברם, אל-פרעה. {פ} 7 And Moses was fourscore years old, and Aaron fourscore and three years old, when they spoke unto Pharaoh. {P}

ח ויאמר יהוה, אל-משה ואל-אהרן לאמר. 8 And the LORD spoke unto Moses and unto Aaron, saying:

ט כי ידבר אליכם פרעה לאמר, תנו לכם מופת; ואמרת אל-אהרן, קח את-מטף והשליך לפני-פרעה--יהי לתנין. 9 'When Pharaoh shall speak unto you, saying: Show a wonder for you; then thou shalt say unto Aaron: Take thy rod, and cast it down before Pharaoh, that it become a serpent.'

See entire unit in regular Tanach

One common theme for each of the Nine Plagues –
Pharaoh does NOT listen to Moshe's request

Let's pick up with the Ninth Plague - chapter 10

כא ויאמר יהוה אל-משה, נטה ידך על-השמים, ויהי חשך, על-ארץ מצרים; וימש, חשך. 21 And the LORD said unto Moses: 'Stretch out thy hand toward heaven, that there may be darkness over the land of Egypt, even darkness which may be felt.'

כב ויט משה את-ידו, על-השמים; ויהי חשך-אפלה בכל-ארץ מצרים, שלשת ימים. 22 And Moses stretched forth his hand toward heaven; and there was a thick darkness in all the land of Egypt three days;

כג לא-ראו איש את-אחיו, ולא-קמו איש מבתותיו--שלשת ימים; ולכל-בני ישראל היה אור, במושבתם. 23 they saw not one another, neither rose any from his place for three days; but all the children of Israel had light in their dwellings.

כד ויקרא פרעה אל-משה, ויאמר לכו עבדו את-יהוה--רק צאנכם ובקרכם, יצגו גם-טפכם, ילך עמכם. 24 And Pharaoh called unto Moses, and said: 'Go ye, serve the LORD; only let your flocks and your herds be stayed; let your little ones also go with you.'

כה ויאמר משה, גם-אתה תתן בידנו זבחים ועלת; ועשינו, ליהוה אלהינו. 25 And Moses said: 'Thou must also give into our hand sacrifices and burnt-offerings, that we may sacrifice unto the LORD our God.'

כו וגם-מקננו ילך עמנו, לא תשאיר פרסה--כי ממנו נקח, לעבד את-יהוה אלהינו; ואנחנו לא-נדע, מה-נעבד את-יהוה, עד-באנו, שמה. 26 Our cattle also shall go with us; there shall not a hoof be left behind; for thereof must we take to serve the LORD our God; and we know not with what we must serve the LORD, until we come thither.'

כז ויחזק יהוה, את-לב פרעה; ולא אבה, לשלחם. 27 But the LORD hardened Pharaoh's heart, and he would not let them go.

כח ויאמר-לו פרעה, לך מעלי; השמר לך, אל-תסוף ראות פני- 28 And Pharaoh said unto him: 'Get thee from me, take heed to thyself, see my face no more; for in the day thou seest my face thou shalt die.'

-כִּי בַיּוֹם רְאִיתָךְ פָּנַי, תָּמוּת.

כֹּט וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה, כִּן דִּבַּרְתָּ : 29 And Moses said: 'Thou hast spoken well; I will see thy face again no more.' {P}

פ} לֹא-אֶסֶף עוֹד, רְאוֹת פָּנֶיךָ.

Note who 'gets the last word'!

Now – CHAPTER 11

א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה, עוֹד נֹגַע אֶחָד אָבִיא עַל-פְּרַעֲהַ וְעַל-מִצְרַיִם--אַחֲרַי-כֵּן, יִשְׁלַח אֶתְכֶם מִזֶּה : כְּשִׁלְחוֹ--כָּלָה, גָּרַשׁ יְגַרֵּשׁ אֶתְכֶם מִזֶּה.

1 And the LORD said unto Moses: 'Yet one plague more will I bring upon Pharaoh, and upon Egypt; afterwards he will let you go hence; when he shall let you go, he shall surely thrust you out hence altogether.

ב דַּבֵּר-נָא, בְּאָזְנֵי הָעָם; וַיִּשְׁאַלוּ אִישׁ מֵאֵת רֵעֵהוּ, וְאִשָּׁה מֵאֵת רֵעוּתָהּ, כְּלֵי-כֶסֶף, וְכֵלֵי זָהָב.

2 Speak now in the ears of the people, and let them ask every man of his neighbour, and every woman of her neighbour, jewels of silver, and jewels of gold.'

ג וַיִּתֵּן יְהוָה אֶת-חַן הָעָם, בְּעֵינֵי מִצְרַיִם; גַּם הָאִישׁ מֹשֶׁה, גָּדוֹל מְאֹד בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, בְּעֵינֵי עֲבָדֵי-פְרַעֲהַ, וּבְעֵינֵי הָעָם. {ס}

3 And the LORD gave the people favour in the sight of the Egyptians. Moreover the man Moses was very great in the land of Egypt, in the sight of Pharaoh's servants, and in the sight of the people. {S}

ד וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה, כֹּה אָמַר יְהוָה : כַּחֲצַת הַלַּיְלָה, אָנִי יוֹצֵא בְּתוֹךְ מִצְרַיִם.

4 And Moses said: 'Thus saith the LORD: About midnight will I go out into the midst of Egypt;

ה וּמֵת כָּל-בְּכוֹר, בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם--מִבְּכוֹר פְּרַעֲהַ הַיֹּשֵׁב עַל-כִּסֵּאוֹ, עַד בְּכוֹר הַשֹּׁפְחָה אֲשֶׁר אַחַר הָרֶחֱטִים; וְכֹל, בְּכוֹר בְּהֵמָה.

5 and all the first-born in the land of Egypt shall die, from the first-born of Pharaoh that sitteth upon his throne, even unto the first-born of the maid-servant that is behind the mill; and all the first-born of cattle.

ו וְהִיְתָה צְעָקָה גְדֹלָה, בְּכָל-אֶרֶץ מִצְרַיִם, אֲשֶׁר כָּמֵהוּ לֹא נִהְיְתָה, וְכִמְהוּ לֹא תִסָּף.

6 And there shall be a great cry throughout all the land of Egypt, such as there hath been none like it, nor shall be like it any more.

ז וְלֹכֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, לֹא יִחַרֵץ-כָּלֵב לְשׁוֹנוֹ, לְמֵאִישׁ, וְעַד-בְּהֵמָה--לְמַעַן, תִּדְעוּן, אֲשֶׁר יַפְלֶה יְהוָה, בֵּין מִצְרַיִם וּבֵין יִשְׂרָאֵל.

7 But against any of the children of Israel shall not a dog whet his tongue, against man or beast; that ye may know how that the LORD doth put a difference between the Egyptians and Israel.

ח וַיִּרְדּוּ כָל-עֲבָדֶיךָ אֵלַי וְהִשְׁתַּחֲוּוּ-לִי לֵאמֹר, יֵצֵא אֹתָהּ וְכָל-הָעָם אֲשֶׁר-בְּרִגְלֶיךָ, וְאַחֲרַי-כֵּן, אֵצֵא; וַיֵּצֵא מֵעַם-פְּרַעֲהַ, בְּחָרִי-אָף. {ס}

8 And all these thy servants shall come down unto me, and bow down unto me, saying: Get thee out, and all the people that follow thee; and after that I will go out.' And he went out from Pharaoh in hot anger. {S}

ט וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה, לֹא-יִשְׁמַע אֲלֵיכֶם פְּרַעֲהַ--לְמַעַן רַבּוֹת מוֹפְתַי, בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם.

9 And the LORD said unto Moses: 'Pharaoh will not hearken unto you; that My wonders may be multiplied in the land of Egypt.'

י וּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, עָשׂוּ אֶת-כָּל-הַמּוֹפְתִים הָאֵלֶּה--

10 And Moses and Aaron did all these wonders before Pharaoh; and

לִפְנֵי פַרְעֹה; וַיַּחֲזֶק יְהוָה אֶת-לֵב פַּרְעֹה,
וְלֹא-שָׁלַח אֶת-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל מֵאֶרְצוֹ. {ס}

the LORD hardened Pharaoh's heart, and he did not let the children of Israel go out of his land. {S}

VI. Note who Moshe is talking to in 11:4-8

Try to understand the 'interruption in 11:1-3

כח וַיֹּאמֶר לוֹ פַרְעֹה: לָךְ מַעְלֵי הַשָּׁמַר לָךְ, אֶל-תִּסְּףָ רְאוֹת פְּנֵי
-כִּי בְיוֹם רְאִיתָךְ פְּנֵי תַמּוֹת
כט וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה: כִּן דַּבַּרְתָּ: לֹא-אֶסָּף עוֹד, רְאוֹת פְּנֵיךְ

שמות פרק יא

א וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה, עוֹד נִגַע אֶחָד אָבִיא עַל-פַּרְעֹה וְעַל-מִצְרַיִם--אֲחֵרֵי-כֵן,
יִשְׁלַח אֶתְכֶם מִזֶּה: כְּשִׁלְחוֹ--כֹּלָה, גֵּרֶשׁ יִגְרַשׁ אֶתְכֶם מִזֶּה .
בדבר-נא, בְּאֲזְנֵי הָעָם; וַיִּשְׁאַלוּ אִישׁ מֵאֵת רַעְהוּ, וְאִשָּׁה מֵאֵת רַעוּתָהּ, כָּל־
כֹּסֶף, וְכָל־זָהָב. ג וַיִּתֵּן ה' אֶת-חֵן הָעָם, בְּעֵינֵי מִצְרַיִם...

ד וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה: "כֹּה אָמַר ה': "פְּחַצַּת הַלְיִלָהּ, אֲנִי יוֹצֵא בְּתוֹךְ מִצְרַיִם.
וּמֵת כָּל-בְּכוֹר, בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם--מִבְּכוֹר פַּרְעֹה הַיּוֹשֵׁב עַל-כִּסְאוֹ,
עַד בְּכוֹר הַשִּׁפְחָה אֲשֶׁר אַחַר הַרְחִימִים; וְכָל, בְּכוֹר בְּהֵמָה" ....
ז וְלִכְלַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, לֹא יִחַרֶץ-כָּלֵב לְשֹׁנוֹ, לְמֵאִישׁ, וְעַד-בְּהֵמָה-
לְמַעַן, תִּדְעוּן, אֲשֶׁר יִפְּלֶה ה', בֵּין מִצְרַיִם וּבֵין יִשְׂרָאֵל .
ח וַיִּרְדּוּ כָל-עַבְדֵיךָ אֵלַי וְהִשְׁתַּחֲוּוּ-לִי לֵאמֹר,
צ אַתָּה וְכָל-הָעָם אֲשֶׁר-בְּרַגְלֶיךָ, וְאַחֲרֵי-כֵן, אֲצֵא";]
וַיֹּצֵא מֵעַם-פַּרְעֹה, בְּחָרֵי-אֶף.]

Note how chapter 12 starts a new unit:

שמות פרק יב: א וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אַהֲרֹן, בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר .
ב הַחֲדָשׁ הַזֶּה לָכֶם ... ג דַּבְּרוּ, אֶל-כָּל-עַדְת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר:
בְּעֶשֶׂר, לַחֲדָשׁ הַזֶּה: וַיִּקְחוּ לָהֶם, אִישׁ שֶׁה לְבֵית-אֵבֶת--שֶׁה לְבֵית...
ו וְהָיָה לָכֶם לְמִשְׁמֶרֶת, עַד אַרְבַּעַה עָשָׂר יוֹם לַחֲדָשׁ הַזֶּה; וְשִׁחֲטוּ אֹתוֹ, כָּל קֹהֵל
עַדְת-יִשְׂרָאֵל--בֵּין הָעַרְבִים. ז וְלָקְחוּ, מִן-הַדָּם ....

VIII. The machloket re: WHEN 11:1-3 took place

Option #1 ** WHAT HAD HAPPENED

(Chumash is talking to the reader, filling in info)

See Ibn Ezra on- 11:1

ויאמר ה - היה ראוי שתהיה דבקה בפסוק הזה פרשת "ויאמר משה כה אמר ה
ונכנסה ביניהם פרשת עוד נגע אחד...
והנה פירוש ויאמר ה' אל משה עוד נגע אחד-

וכבר אמר השם זה למשה כי רבים ככה .

Option #2 ** IN REAL TIME

(Chumash is recording what is happening)

Rashi - God is interrupting the dialogue between Moshe & Pharaoh – with critical info

ויאמר משה כה אמר ה' בעמדו לפני פרעה נאמרה לו נבואה זו
שהרי משיצא מלפניו לא הוסיף ראות פניו:

& Ramban:

וכן אמרו רבותינו (שמו"ר יח א) :קפץ עליו האלוהים,
כביכול נכנס בפלטין של פרעה
בשביל משה - שאמר לא אוסיף עוד ראות פניך
- שלא ימצא בדאי...

Then: Ramban explains who Moshe is talking to in 11:4

(ד): ויאמר משה כה אמר ה' כחצות הלילה אל פרעה אמר כן

כמו שאמר בסוף דבריו (בפסוק ח): וירדו כל עבדיך אלה אלי.

ולא פירש עתה - איזה לילה תהיה המכה הזאת,

כי הדבור הזה והאמירה אל פרעה **קודם ראש חדש ניסן היה.**

-וכשיאמר: "כחצות הלילה" -לא יודע איזה לילה הוא.